

Svetlana Orlova

Toiminimen muutos osakeyhtiöksi

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma

Toukokuu 2016

Tekijä	Tutkinto	Aika
Svetlana Orlova	Tradenomi	Toukokuu 2016
Opinnäytetyön nimi		
Toiminimen muutos osakeyhtiöksi		32 sivua 1 liitesivua
Toimeksiantaja		
Yrittäjä X		
Ohjaaja		
Lehtori Marita Kankaanranta		
Tiivistelmä		
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää yksityiselle elinkeinonharjoittajalle tietoja osakeyhtiöstä yritysmuotona ja antaa alustava kuva osakeyhtiön ja toiminimen eroista vastuu- ja verotusasioissa. Työn tarkoituksena on myös perustella, mikä on parhain yritysmuoto verotuksen näkökulmasta, sekä analysoida, miten yritysmuodon muutos tapahtuu ja mitä toimenpiteitä se aiheuttaa.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusmuotona on käytetty kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty teemahaastattelua ja työn lähdeaineistona alan kirjallisuutta, lainsäädäntöä sekä Verohallinnon ja muita internet lähteitä. Tutkimusaineistona on käytetty kohdeyrityksen tilinpäätöstietoihin perustuvia hypoteettisia laskelmia.</p> <p>Työn alussa on teoriaosuus, jossa selviää, miten osakeyhtiö ja toiminimi eroavat toisistaan muun muassa vastuun, hallinnon ja verotuksen näkökulmasta ja mitä kannattaa huomioida yrityksen muodonmuutoksen aikana. Lopuksi empiirisessä osassa on toteutettu verolaskelmat viimeisen, vuoden 2015 tilinpäätöksen pohjalta yksityisenä elinkeinonharjoittajana ja osakeyhtiönä, sekä vertailtu verojen määrää eri vaihtoehdoissa.</p> <p>Opinnäytetyössä havaitaan, että verotuksen näkökulmasta osakeyhtiö yhtiömuotona on parhain vaihtoehto kohdeyritykselle. Laskemien avulla todetaan, että muutos tuo yrittäjälle rahallisia etuja. Osakeyhtiön hallinto on kuitenkin vaativinta toimeksiantajan näkökulmasta ja vaatisi yrittäjältä lisäresursseja ja aikaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan ohella.</p>		
Asiasanat		
yritysmuodon muutos, yksityinen elinkeinonharjoittaja, osakeyhtiö		

Author	Degree	Time
Svetlana Orlova	Bachelor of Business Administration	May 2016
Thesis Title		
Change of Company Form: from Sole Trader to Limited Company		32 pages 1 pages of appendices
Commissioned by		
The entrepreneur X		
Supervisor		
Marita Kankaanranta, Senior Lecturer		
Abstract		
<p>This thesis explains what a limited company is and the differences between a limited company and a sole trader with regards to business administration and taxation in Finland. The aim is to examine the most appropriate business type for the commissioner business and also look at how the taxation liability differs between the two business types. In addition, the study details the procedure steps that a sole trader should follow to incorporate a limited company.</p> <p>The method of collecting data in this thesis is qualitative and research sources include interviews, academic literature, the Finnish legislation as well as various Internet sources including the Finnish Tax Administration`s website. Further this study includes practical calculations showing how much taxation a sole trader pays in comparison to a limited company.</p> <p>The study concludes that a limited company has more advantages to a sole trader. The main benefit includes paying less taxations as evidenced through practical examples. However, it is more demanding to run a limited company, because of the additional costs and time involved.</p>		
Keywords		
changing the form of business, sole trader, limited company		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
1.1	Työn tausta	5
1.2	Tutkimuksen tavoite ja tarkoitus.....	6
1.3	Tutkimusmenetelmät.....	6
1.4	Toimialan esittely	6
2	YRITYSMUODOT	7
2.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	9
2.1.1	Hallinto, valta ja vastuu	9
2.1.2	Pääoman sijoittaminen	10
2.1.3	Verotus.....	10
2.1.4	Varojen jako.....	13
2.2	Osakeyhtiö	13
2.2.1	Osakeyhtiön perustaminen	14
2.2.2	Hallinto, valta ja vastuu	15
2.2.3	Pääoman sijoittaminen	16
2.2.4	Verotus.....	17
3	YRITYSMUODON MUUTOS	20
4	TUTKIMUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS.....	21
5	YRITTÄJÄN X VEROTUS ERI YRITYSMUODOISSA.....	23
5.1	Toiminimi.....	23
5.2	Osakeyhtiö	24
5.2.1	Palkka.....	24
5.2.2	Osinko.....	25
5.2.3	Palkka ja osinko.....	27
6	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	30
	LÄHTEET	32
	LIITTEET	

Liite 1. Haastattelurunko

1 JOHDANTO

Verotuksella on hyvin tärkeä rooli yrityksen hyvinvoinnin ja menestyksen kannalta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on antaa kohdeyritykselle alustava kuva yritysmuodon muuttamisprosessista ja siitä, miten verotus muuttuu tämän prosessin aikana. Lisäksi tehdään verotuslaskelmat molemmille yritysmuodoille käyttäen vuoden 2015 tilinpäätöstä. Laskelmista selviää, miten ja missä osakeyristä verotetaan eri tavoin kuin toiminimeä. Toimeksiantaja on yhtiömuodoltaan ammatinharjoittaja, joka on aloittanut vuonna 2001 yritystoiminnan sivutoimena. Vuodesta 2011 lähtien yrityksen liiketoiminta on ollut yrittäjän pääelinkeino. Kohdeyrityksen liikevaihto on ollut vuodesta toiseen kasvava, ja yritys on joutunut maksamaan jälkiveroa monena vuotena peräkkäin. Näistä syistä toimeksiantaja on harkinnut siirtymistä ammatinharjoittajasta osakeyhtiöksi, jolloin toiminta ja verojen hallinta olisi helpompaa. Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää, miten toiminimi ja osakeyhtiö eroavat toisistaan erityisesti vastuu- ja verotusasioissa sekä kannattaako yrittäjän näkökulmasta ryhtyä muutosprosessiin. Työn teoriaosuudessa käytetään liiketalouden kirjallisuutta ja internetaineistoa. Tutkimuksen menetelmäksi on valittu laadullinen tutkimusmenetelmä. Tiedonkeruu opinnäytetyötä varten on toteutettu haastatteleamalla toimeksiantajaa. Tutkimuksen aikana järjestettiin toimeksiantajayritykselle muutama teemahaastattelu.

1.1 Työn tausta

Toimeksiantaja on minun sukuuni kuuluva erikoislääkäri, joka on pyytänyt minua selvittämään toiminimen ja osakeyhtiön eroja verotuksen ja yrityshallinnon kannalta. Kyseinen yrittäjä on perustanut yrityksensä vuonna 2001 tarjotakseen yleislääkärin palveluja yksityissektorilla. Vuonna 2004 toimeksiantaja on suorittanut erikoislääkärin tutkinnon psykiatrian erikoisalalla. Psykiatria on lääketieteen erikoisala, jonka tehtävänä on tutkia ja hoitaa mielenterveyden häiriöitä. Yrityksen työnkuvaan kuuluu mielenterveydenhäiriöiden diagnostinen selvittely ja hoidon tarpeen arviointi sekä suunnittelu. Lisäksi työhön voivat liittyä monenlaiset työterveyshuollon konsultaatiot sekä työkyky- ja terapialausuntojen laatiminen. Yrityksen asiakkaat ovat pääosin aikuisia, 18 vuotta täyttäneitä, joilla on eriasteisia mielenterveyden häiriöitä ja päihdeongelmia. (Suomen psykiatrivhdistys www-sivut.)

1.2 Tutkimuksen tavoite ja tarkoitus

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää mahdollisimman tarkasti erot kahden yritysmuodon, ammatinharjoittajan ja osakeyhtiön välillä sekä tutkia, miten yritysmuodon muutos tehdään ja minkälaisia toimenpiteitä muutosprosessi käytännössä vaati. Koska kyseessä on pienyrittäjä, on myös tarkoituksena selvittää, mikä on parhain yritysmuoto verotuksen näkökulmasta.

1.3 Tutkimusmenetelmät

Työssä on käytetty kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Sen avulla on hankittu tietoja opinnäytetyötä varten haastattelemalla toimeksiantajaa. Tarkoituksena on selvittää yrittäjän ja yrityksen perustietoja, yritysmuodonmuutoksen tarpeellisuutta ja syitä sekä verotusta. Tutkimuksessa on käytetty myös toimeksiantajalta saatua tilinpäätöstä vuodelta 2015.

1.4 Toimialan esittely

Terveysalan palveluja tuottavat julkinen ja yksityinen sektori. Yksityiseen terveydenhuollon palveluun luetaan toiminta, joka on määritelty laissa yksityisistä terveydenhuollon palveluista (152/1990, 2. §). Siihen kuuluvat muun muassa lääkäri-, hammaslääkäri-, psykoterapia-, fysioterapia ja työterveyshuollon palvelujen tuottajat. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämän rekisterin mukaan terveydenhuollonpalveluja tuottavia yrityksiä oli kaikkiaan 26 564, joista elinkeinonharjoittajia oli 21 594, osakeyhtiöitä 3 706, yhtiöitä 711 ja yhdistyksiä sekä säätiöitä 262. (Verohallinto 2014.) Terveyspalvelut työllistivät yhteensä noin 182 000 henkilöä vuonna 2014. Heistä julkisella sektorilla työskentele 142 000, yksityisellä sektorilla yrityksissä noin 33 000 henkeä ja järjestöissä noin 6 000 henkeä. (Mol [www-sivut](#).)

2 YRITYSMUODOT

Yritystä perustaessaan yrittäjä X on valinnut ammatinharjoittaja-yritysmuodon, koska se oli helpoin ja vaivaton vaihtoehto. Elinkeinonharjoittajana ainoa toimitielin on yrittäjä itse, yrityksen perustamiseen tarvittavalle pääomalle ei ole minimimäärää, laissa ei ole määräyksiä tilintarkastuksesta ja yrittäjä itse edustaa yritystä. Nämä olivat pääkriteerit, millä perustella kyseinen henkilö valitsi yrityksen muodon silloin. Tämän hetkinen yrityksen menestys ja yrityksen liikevaihdon kasvu on kyseenalaistanut päätöksen. Yrittäjä X harkitsee siirtymistä toiminimiyrityksestä osakeyhtiöön. Toimeksiantajan toiveesta tässä työssä tarkastellaan tarkemmin kahta yritysmuotoa, jotka ovat toiminimi ja osakeyhtiö.

Suomessa yritystoimintaa voidaan harjoittaa monella tavalla ja monessa muodossa. Vaihtoehdot ovat yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta ja ulkomaisen yhtiön sivuliike.

Yritysmuodon valintaan vaikuttavat monet eri tekijät. Näitä ovat perustajien lukumäärä, pääoman tarve, vastuut ja päätöksenteko, toiminnan joustavuus, yrityksen jatkuvuus, rahoittajien suhtautuminen, voiton jako ja tappion kattaminen, laajennusmahdollisuudet ja verotus. (Perustamisopas 2016, 37.)

Alla oleva taulukko esittää lyhyesti eri yritysmuotojen erot. Taulukon tiedot on poimittu Yrityksen perustamisopas -kirjasta.

Taulukko 1. Eri yritysmuodot (Yrityksen perustamisopas 2013, 23–40.)

	Toiminimi	Avoin yhtiö	Kommandiittiyhtiö	Osakeyhtiö	Osuuskunta
Perustajien lukumäärä	Yksi	Vähintään kaksi	Vähintään yksi vastuunalainen ja vähintään yksi äänetön yhtiömies	Yksi tai useampi	Vähintään kolme
Perustamisasiakirjat	Ei	Yhtiösopimus	Yhtiösopimus	Perustamissopimus	Perustamiskirja
Aloituspääoma	Ei	Ei (työpanos riittää)	Äänetön yhtiömies sijoittaa omaisuuspanoksen. (vastuunalainen vain työpanos)	Listaaaton yhtiö vähintään 2 500 euroa Julkinen yhtiö vähintään 80 000 euroa	Perustajat päättävät osuusmaksun suuruuden (maksut saman suuruisia)
Vastuu	Elinkeinonharjoittaja koko omaisuudellaan	Yhtiömiehet (yhteisvastuullisuus)	Vastuunalaiset yhtiömiehet koko omaisuudellaan (äänettömät sijoittamallaan panoksella)	Yhtiö (ainoastaan sijoittamallaan pääomapanoksella)	Osuuskunnan jäsenet (osuuspääoman määrällä)
Päätöksenteko	Elinkeinonharjoittaja tekee itse päätökset ja ratkaisut	Yhtiömiehet edustavat yhtiötä	Vastuunalainen yhtiömies edustaa yhtiötä	Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja	Hallitus, osuuskunnan kokous ja toimitusjohtaja
Varojen nostaminen	Yksityisöt	Yksityisöt, palkka, voitto-osuudet ja laina	Vastuunalainen: yksityisöt, palkka, voitto-osuudet, laina. Äänetön: voitto-osuus	Palkka, osinko	Palkka, pääomankorot, ylijäämän palautukset, korvaukset
Voitonjako	Elinkeinonharjoittajan päätöksellä	Yhtiömiesten päätöksellä	Vastuunalaisen yhtiömiehen päätöksellä	Yhtiökokouksen päätöksellä	Osuuskunnan lain mukaan
Verotus	Osa verotetaan pääomatulona, osa ansiotulona	Yhtiön tulos jaetaan yhtiömiesten kesken, sen jälkeen pääoma- ja ansiotulona	Tulos jaetaan vastuullisten yhtiömiesten kesken, sen jälkeen pääoma- ja ansiotulona	Yhtiö on verovelvollinen, osakkaat verovelvollisia osingoista. Yhteisön tuloveroprosentti on 20 %	Yhtiö on verovelvollinen. Yhteisön tuloveroprosentti on 20 %
Hallinto ja toimielimet	Elinkeinonharjoittaja itse	Ei pakollisia toimielimiä (voi olla hallitus, yhtiömiesten kokous ja toimitusjohtaja)	Ei pakollisia toimielimiä (voi olla hallitus, yhtiömiesten kokous ja toimitusjohtaja)	Hallitus ja yhtiökokous	Hallitus
Luontaisedut	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

2.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Toiminimen voi siis perustaa luonnollinen henkilö, joka pysyvästi asuu Euroopan talousalueella (ETA). ETA:n alueen ulkopuolella asuva henkilö tarvitsee Patentti- ja rekisterihallituksen luvan. Elinkeinonharjoittajat jaetaan liikkeenharjoittajiin ja ammatinharjoittajiin. Ammatinharjoittaja on yleensä yrittäjä, joka toimii ilman pysyvää toimipaikkaa ja ilman ulkopuolista työvoimaa. Liikkeenharjoittajalla on pysyvä toimipaikka, ja hän voi työllistää toisia henkilöitä. (Yrityksen perustamisopas 2013, 23, 41.)

Toiminimen perustamiseen ei vaaditaan erillistä perustamisasiakirjaa, ja perustamiseen riittää pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin, joskaan se ei ole pakollinen. Yksityinen elinkeinonharjoittaja on kuitenkin velvollinen tekemään perustamisilmoituksen silloin kun

- hän harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa
- hänellä on omasta asunnosta erillinen, pysyvä toimipaikka eli toimitila
- hänen palveluksessaan on muu henkilö kuin aviopuoliso.

Perustamisilmoituslomakkeen saa Patentti- ja rekisterihallituksen kotisivulta sekä Patentti- ja rekisterihallituksen palvelupisteistä. Perustamisilmoitus on maksullinen, ja maksun suurus vuonna 2015 on 110 euroa. (Suomen yrittäjät 2014; Patentti- ja rekisterihallitus 2015.)

2.1.1 Hallinto, valta ja vastuu

Toiminimellä toimiva yrittäjä on vastuussa itse kaikista elinkeinotoimintaansa liittyvistä päätöksistä ja oikeustoimista. Hän itse edustaa yritystä. Muita hallintoelimiä ei ole. Tästä seuraa, että päätösten vakuudeksi ei tarvita erillistä pöytäkirjaa. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 22.)

Toiminimiyrittäjä voi valtuuttaa toisen toimimaan puolestaan. Hän vastaa omalla omaisuudella tekemistään sitoumuksista ja toiminnan riskeistä. Hän omistaa elinkeinotoimintaan kuuluvan omaisuuden henkilökohtaisesti. Sekä ammatin- että liikkeenharjoittajat ovat kirjanpitovelvollisia. Liikkeenharjoittaja on velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, ja ammatinharjoittajalle riittää yhdenkertainen kirjanpito. Yritystoimintaan ja yksityistalouteen liittyvä

omaisuus täytyy kirjanpidossa pitää erillään toisistaan. (Karttunen, Laasanen, Sippel, Uitto & Valtonen 2012, 402.)

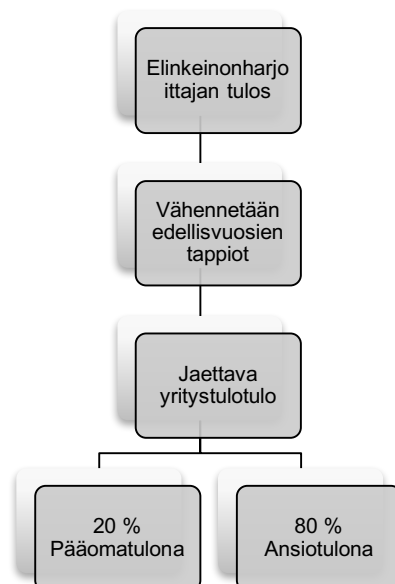
2.1.2 Pääoman sijoittaminen

Elinkeinonharjoittaja-yritysmuodon perustamiseen tarvittavaa vähimmäisalkupääoma ei laissa ole määritelty (Patentti- ja rekisterihallitus 2015).

Yksityisen elinkeinonharjoittajan käytettävissä oleva omaisuus, eli pääoma on yrittäjän välittömässä omistuksessa. Sijoittaminen elinkeinonharjoittaja-yritykseen kasvattaa yrittäjän omaa henkilökohtaista omaisuutta. (Villa ym. 2007, 21.)

2.1.3 Verotus

Elinkeinonharjoittajan tulo jaetaan verotettavaksi pääoma- ja ansiotulona. Pääomatuloa on 20 % nettovarallisuudelle lasketusta tuotosta. Yrittäjän pyynnöstä voidaan pääomatuloa laskea 10 %:iin, ja vuodesta 2010 alkaen on ollut mahdollista katsoa yrityksen tulos kokonaan ansiotuloksi. Nettovarallisuus lasketaan vähentämällä yrityksen varoista velat pois. Tarvittaessa nettovarallisuuteen lisätään 30 % viimeisen 12 kuukauden aikana maksetuista palkoista. Nettovarallisuuden laskemisessa otetaan huomioon verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä ollut nettovarallisuus. Pääomatulosta maksetaan 30 % veroa. Jos pääomatulo ylittää 30 000 euroa, ylittävästä osasta on maksettava 34 % veroa. Ansiotuloista maksetaan progressiivinen valtionvero, eli tulojen kasvaessa veroprosentti nousee, minkä lisäksi ansiotuloista maksetaan suhteellinen kunnallisvero, myös sairaanhoito- ja päivärahamaksu. (Yrityksen perustamisopas 2013, 147–148; Verohallinto 2016.)

Kuva 1. Ammatin- ja liikkeenharjoittajan yritystulo (Koponen 2011, 244).

Yrittäjän puoliso voi myös osallistua elinkeinotoimintaan, jolloin yrityksen pääomaosuus ja ansiotulo-osuus jaetaan työmäärän mukaan. Jos jakosuhdetta ei ole erikseen ilmoitettu, osuudet jaetaan puoliksi. (Yrityksen perustamisopas 2013, 150–151.)

Esitän seuraavaksi esimerkin yksityisliikkeen verotuksesta. Yksityisliikkeen verotettava tulo on 40 000 euroa. Yrityksen varat edeltäneen vuoden päättyessä olivat 60 000 euroa ja velat 15 000 euroa. Palkkoja edeltäneiden 12 kuukauden aikana oli maksettu 20 000 euroa. (Tomperi 2014, 190.)

Varat	60 000
- Velat	15 000
Nettovarallisuus	45 000
+ 30 % palkoista	6 000
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	51 000

Verotettava tulo 40 000 euroa jakautuu pääomatuloon ja ansiotuloon seuraavasti:

- pääomatuloa 20 % 51 000 eurosta	10 200
- ansiotuloa loput	29 800

Pääomatulo-osuuden olleessa 20 % veroja maksetaan pääomatuloista 10 200 * 0,3 = 3 060 euroa.

Valtiolle maksetaan ansiotuloista veroa progressiivisen asteikon mukaan.

Ansiotulo-osuus on 29 800 euroa.

Valtion vero

25 000 eurosta	547,50	
4 800 eurosta 17,5 %	<u>840</u>	1387,50
Kunnallisvero 20,75 % 29 800 eurosta		6 183,50
Kirkollisvero 1 % 29 800 eurosta		298
Sairausvakuutuksen maksut 1,32 %		<u>393,36</u>
Yhteensä		8 262,36

Veroja maksetaan yhteensä $3\,060 + 8\,262,36 = 11\,322,36$ euroa.

Jos verovelvollinen vaatii pääomatulo-osuuden laskemista 10 %:n mukaan, olisi:

- pääomatuloa 10 % * 51 000 eurosta	5 100
- ansiotuloa loput	34 900

Pääomatulo-osuuden olleessa 10 % veroja maksetaan pääomatuloista $5\,100 * 0,3 = 1\,530$ euroa.

Ansiotulo-osuus on 34 900 euroa.

Valtion vero

25 000 eurosta	547,50	
9 900 eurosta 17,5 %	<u>1 732,50</u>	2 280
Kunnallisvero 20,75 % 34 900 eurosta		7 241,75
Kirkollisvero 1 % 34 900 eurosta		349
Sairausvakuutuksen maksut 1,32 %		460,68
		10 331,43

Veroja maksetaan yhteensä $1\,530 + 10\,331,43 = 11\,861,43$

Laskelman perusteella voidaan todeta, että yksityisliikkeen kannattaa vaatia pääomatulo-osuudeksi 20 %, koska yksityisliike hyötyy verotuksessa.

Verovuodelta 2016 toimitettavaa verotusta varten tuloveroasteikko on seuraava. Ylläolevissa laskelmissa on käytetty Valtion tuloveroasteikkoa 2016.

Taulukko 2. Valtion tuloveroasteikko 2016 (Verohallinto 2016).

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä osasta, euroa
16 700 – 25 000	8	6,5
25 000 – 40 800	547,50	17,5
40 800 – 72 300	3 312,50	21,5
72 300 –	10 085,00	31,75

2.1.4 Varojen jako

Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi palkata ulkopuolista työvoimaa, mutta puolisolle tai alle 14-vuotiaalle perheenjäsenelle hän ei voi maksaa palkkaa. Toiminimellä toimiva yrittäjä voi nostaa elinkeinotoimintaan kuuluvia varoja yksityistaloutensa käyttöön, ja se tehdään yksityisottoina. Yksityisotot eivät saa ylittää yrityksen omaa pääomaa. Yrittäjä voi myös sijoittaa yrityksen rahaa yksityissijoituksena. Nämä toimet eivät ole erikseen verotettavia tuloja, vaan yrittäjän elinkeinon tulos, joka verotetaan yrittäjän tulona. Niitä ei voi laskea yritystoiminnasta aiheutuneeksi kuluiksi. (Yrityksen perustamisopas 2013, 150; Villa ym. 2007, 22.)

2.2 Osakeyhtiö

Yleisin Suomessa käytetyistä yritysmuodoista on osakeyhtiö. On olemassa kaksi osakeyhtiömuotoa: yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. Rekisteröimisestään lähtien nämä muodot ovat osakkeenomistajastaan erillisiä oikeushenkilöitä. Vähimmäisosakepääoma on julkiselle osakeyhtiölle 80 000 euroa ja yksityiselle osakeyhtiölle 2 500 euroa. Yksityisen osakeyhtiön osakkeita ei saa ottaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi. (Villa ym. 2007, 58.) Sijoittamalla osakepääomaan sijoittajat saavat osakkeita, jotka oikeuttavat voitonjakoon, eli osinkoon. Osakkaalla on oikeus myydä tai luovuttaa osakkeitaan toisille henkilöille tai yhteisölle. Osakeyrityksessä valta jakautuu osakkaiden määrän mukaisesti. Yhtiökokous, joka on ylin päättävä elin osakeyrityksessä,

valitsee hallituksen, ja hallitus valitsee toimitusjohtajan. Osakeyhtiö voi voiton- jaon lisäksi maksaa osakkailleen palkkaa. Osakeyhtiö voi myös maksaa korkoa osakkaan yhtiölleen antamasta lainasta tai vuokraa yhtiön osakkaalta vuokraamasta toimitilasta. Yleisesti oletetaan, että osakeyhtiö on yritysmuoto, jolla kerätään suuri pääoma liiketoiminnan rahoittamiseksi. Tosiasiassa suurin osa osakeyhtiöistä on sellaisia, joissa on vain 2 500 euron vähimmäisosakepääoma, ja ne ovat usein vain yhden tai kahden hengen yrityksiä. (Mäkinen 2014, 106.)

2.2.1 Osakeyhtiön perustaminen

Kun perustetaan osakeyhtiö, laaditaan kirjallinen perustamissopimus, jonka kaikki osakkeenomistajat allekirjoittavat. Perustamissopimus on laadittava aina kirjallisena. Perustamissopimuksessa on aina mainittava

- sopimuksen päivämäärä
- kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
- osakkeesta yhtiölle maksettava määrä (merkintähinta)
- osakkeen maksuaika
- yhtiön hallituksen jäsenet, sekä tarvittaessa mainitaan tilintarkastaja, toimitusjohtaja, hallintoneuvoston jäsenet ja puheenjohtaja. (Villa ym. 2007, 61–62.)

Perustamissopimukseen on liitettävä yhtiöjärjestys, joko omana asiakirjanaan tai sopimuksen osaksi. Yhtiön tilikausi on ilmoitettava myös perustamissopimukseen tai yhtiöjärjestykseen. Yhtiöjärjestykseen täytyy määrätä yhtiön toimimisi, kotipaikkakunta (Suomessa) ja toimiala. (Yrityksen perustamisopas 2013, 44.)

Osakeyhtiölaissa ei ole erikseen määrätty, kuka saa merkitä osakkeita ja kuinka paljon osakkeita on oltava, ja tästä seuraa, että osakeyhtiössä on oltava ainakin yksi osakkeenomistaja ja yksi osake. Laissa oletetaan, että osakkeesta yhtiölle maksetaan merkintähinta ja se maksetaan rahassa. Kuitenkin on mahdollista maksaa merkintähinta rahan sijasta muulla omaisuudella, eli apporttina. Vain täysin maksetut osakkeet voidaan ilmoittaa rekisteröitäväksi. (Villa 2013, 216–218.)

2.2.2 Hallinto, valta ja vastuu

Osakkeenomistajat käyttävät päättämisvaltaansa yhtiön asioissa yhtiökokouksessa. Päätökset tehdään äänten enemmistön perustella. Yhtiön kokous muodostuu läsnä olevista osakkeenomistajista tai näiden laillisista edustajista. Poissaolevien osakkeenomistajan on tyydyttävä yhtiökokouksessa tehtyihin päätöksiin. Varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, on päätettävä

- tilipäätöksen vahvistaminen
- taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta, jollei osakeyhtiölaissa muuta säädetä tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä näiden toimikaudesta tai valinnasta
- muista yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista.

Ylimääräinen yhtiökokous pidetään silloin kun tilintarkastaja tai osakkeenomistajat vaativat sitä kirjallisesti. Hallitus on osakeyhtiön pakollinen toimielin. Hallituksessa täytyy olla yhdestä viiteen jäsentä, ellei yhtiöjärjestyksessä ole määrätty toisin. Hallituksessa on oltava ainakin yksi varajäsen, jos hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä. Hallitukselle on valittava puheenjohtaja, jos jäseniä on useita. Henkilö, jolle on määrätty edunvalvoja, henkilö, joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa, alaikäinen henkilö, oikeushenkilö tai henkilö, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu, ei voi olla hallituksen jäsenenä. Ellei yhtiöjärjestyksessä toisin ole määrätty, hallituksen jäsenellä on toistaiseksi voimassa oleva toimikausi. Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä yritykselle myös hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluu valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hallintoa. Hallintoneuvostossa on oltava vähintään kolme jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenillä on myös oltava toistaiseksi voimassa oleva toimikausi. Hallintoneuvoston jäsenet on ilmoitettava kaupparekisteriin. Osakeyhtiöön voidaan myös valita toimitusjohtaja, mikä kuuluu hallituksen tehtäviin. (Yrityksen perustamisopas 2013, 31–32.)

Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, jolla on omat velat ja varat. Yhtiö vastaa itse omista velvoitteistaan, eivätkä osakkaat ole henkilökohtaisessa vastuussa yhtiön sitoumuksista. Osakeyhtiön osakkeenomistajalla on rajoitettu vastuu, eli osakkeenomistaja vastaa yhtiön tekemistä sitoumuksista tai yhtiön

velvoitteesta vain ja ainoastaan yhtiöön sijoittamallaan pääomalla. Tästä seuraa, että osakkeenomistajan maksimaalinen tappio on se rahamäärä, jonka hän on sijoittanut yhtiöön. Toisaalta osakkeenomistaja voi vastata yhtiön sitoumuksista muilla, kuten sopimusoikeudellisilla perusteilla, menemällä esimerkiksi takaukseen tai antamalla pantin osakeyhtiön velasta. Etuna osakkeenomistajalla on rajoitetusta vastuusta huolimatta olemassa oleva päätösvalta. Osakkeenomistajalla on aina oikeus osallistua yhtiökokouksissa tehtäviin päätöksiin äänestämällä niissä omistusosuutensa mukaisella äänimäärällä. Konkurssimenettelyssä velkojat ovat osakkaita paremmassa asemassa maksun saamisessa. Käytännössä osakkeenomistajille ei jää jako-osuutta maksusaamisessa. (Karttunen ym. 2012, 445–446.)

Yhtiökokous ja hallitus ovat osakeyhtiön ylimmät päätöksentekuelimet. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaa. Hallituksen velvollisuus on huolehtia yhtiön toiminnan järjestämisestä, yhtiön johtamisesta, yhtiön edustamisesta sekä siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus vastaa myös siitä, että kirjanpito on luotettavasti laadittu. Hallitus voi hakea yhtiön tarvittaessa selvitystilaan tai konkurssiin. Hallitus huolehtii myös, että yrityksellä on oikea johto ja että vetovastuussa ovat parhaat kyseisiin tehtäviin sopivat ihmiset. Hallitus tekee työtään pitkälti toimitusjohtajan kautta. Toimitusjohtajan tehtävänä on huolehtia yhtiön operatiivisesta toiminnasta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Käytännössä toimitusjohtaja on useammin henkilökohtaisessa rikos- ja taloudellisessa vastuussa kuin hallitus. Hallitus valitsee ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtajalla on myös oikeus erota milloin tahansa, hänen on vain ilmoitettava eroamisestaan hallitukselle tai hallituksen jäsenille. (Villa ym. 2007, 78–81.)

2.2.3 Pääoman sijoittaminen

Osakeyhtiön oma pääoma jakautuu vapaaseen omaan pääomaan ja sidottuun omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat osakepääoma, arvonkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto, uudelleen arvostusrahasto, vararahasto ja ylikurssirahasto. Yhtiön osakepääomaan voidaan tehdä vastikkeeton sijoitus saamatta osakkeita. Tätä kutsutaan osakepääomasijoitukseksi. Näiden rahas-

tojen varojen jako ei ole sallittua, ja osakepääomaa voi vähentää vain velkojansuojamenettelyn kautta. Osakepääoman arvo ei kuitenkaan saa olla alle 2 500 euroa. (Villa ym. 2007, 87–88.)

Vapaaseen omaan pääomaan kuuluvat muut rahastot, tilikauden ja edellisten tilikausien voitto, myös osakkaan perustamismerkintämaksu tai sen osa sekä yhtiön osakevastikkeetta tehty oma pääoma, jota perustamissopimuksen tai osakeantipäätöksen mukaan ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan. Varoja jaetaan vapaasta omasta pääomasta yhtiön maksukyvyn rajoissa. (Villa ym. 2007, 87–88.)

2.2.4 Verotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen. Osakeyhtiöitä ja osuuskuntia kutsutaan verotuksessa yhteisöiksi. Yhteisön tulovero on 20 % verotettavasta tulosta. Osakeyhtiön nettovarallisuuteen ei lisätä osaa maksetuista palkoista. Osakeyhtiössä yrittäjä voi valita itselleen parhaan vaihtoehdon verotuksen näkökulmasta, maksaako hän itselleen palkkaa vai osinkoa tai molempia. Osinkoverotuksessa on kaksi verotuksen muotoa: pääomatuloverotus ja ansiotuloverotus. Osakkeenomistajien osinkotulot voivat olla verovapaita tai veronalaisia tai osittain molempia. Osinkojen verotus riippuu vielä siitä, onko yhtiö noteerattu tai listaamaton. Veron määrään vaikuttaa myös osakkeiden matemaattinen arvo ja osinkotulon suuruus ja onko saaja luonnollinen henkilö, noteerattu yhtiö vai ei-noteerattu yhtiö. Osakkeiden matemaattinen arvo laskeaan jakamalla yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukainen nettovarallisuus yhtiön osakkeiden lukumäärällä. Osakeyhtiön nettovarallisuus saadaan, kun yhtiön varoista vähennetään velat. Osakkeen matemaattinen arvo vaikuttaa osinkotulon verotukseen, kun osakeyhtiö on listaamaton ja saaja on luonnollinen henkilö. (Tomperi 2013, 45–46.)

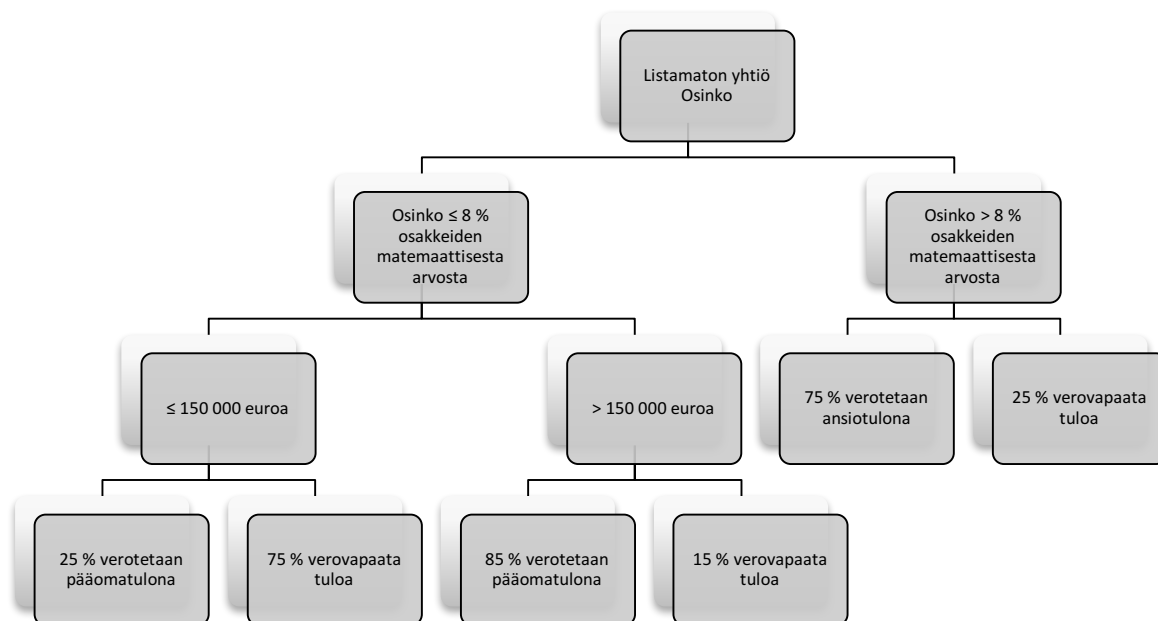
Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta on luonnolliselle henkilölle 85 % veronalaista pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa, jota ei siis veroteta millään tavalla ansiotulona. (Verohallinto 2016.)

Esimerkiksi pörssiyhtiöstä saatu osinko 7 000 euroa. Tästä on

veronalaista pääomatuloa	85 % eli 5 950 euroa
verovapaata tuloa	15 % eli 1 050 euroa

Pääomatulosta menevä vero on 30 % eli 1 785 euroa

Listamattomasta yhtiöstä jaetuista osingosta 25 % on veronalaista pääomatuloa ja 75 % verotonta tuloa 150 000 euroon saakka, jos jaettu osinko on enintään 8 % osakkeen matemaattisesta arvosta. 150 000 euron ylittävästä osasta 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verotonta tuloa. Tämä 150 000 euron raja on osakekohtainen, ja kaikki kyseisen henkilön samana vuonna saamat listamattomien yhtiöiden osingot lasketaan yhteen. Jos osinko ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun 8 %:n tuoton, ylimenevästä osasta 75 % on osingon saajalle ansiotuloa ja 25 % verotonta tuloa. (Verohallinto 2016.)

Kuvio 2. Listaamattomasta yhtiöstä saatu osinko (Koponen 2011, 271; Verohallinto 2016).

Esimerkki

Osakas omistaa 800 kpl Yrityksen osakkeita. Yrityksen varat ovat 550 000 euroa ja velat 250 000 euroa. Osakkeiden lukumäärä on 2 000. (Tomperi 2013, 48.)

Osakkeen matemaattiseksi arvoksi saadaan

$$\frac{550\,000 - 250\,000}{2\,000} = 150 \text{ euroa}$$

2 000

Osakkaan omistamien osakkeiden matemaattinen arvo on 120 000 euroa (800 osaketta à 150 euroa).

a) Yritys päättää jakaa osinkoa 10 euroa/osake.

Osinkoa osakas saa yhteensä 800 osaketta * 10 euroa = 8 000 euroa.

Koko osinkotulo ei ylitä 8 %:a osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta.

25 % on veronalaista pääomatuloa 2 000

75 % on verovapaata tuloa 6 000

b) Yritys päättää jakaa osinkoa 20 euroa/osake.

Osakas saa osinkoa yhteensä 800 osaketta * 20 euroa = 16 000

Tästä 8 % osakkeiden

matemaattisesta arvosta (120 000 eurosta) 9 600, josta

25 % on veronalaista pääomatuloa 2 400

ja 75 % verovapaata tuloa 7 200

Ylittävä osa 6 400, josta

veronalaista ansiotuloa 75 % 4 800

verovapaata loput 1 600

Esimerkki

Osakas saa osinkoa Yrityksestä 170 000 euroa. Osakkeiden matemaattinen arvo on 2 000 000 euroa. (Tomperi 2013, 49.)

	Verovapaata	Veronalaista pääomatuloa	Veronalaista ansiotuloa
8 % matemaattisesta arvosta on 160 000 euroa, josta 150 000 euro			
- 25 % pääomatuloa		37 500	
- 75 % verovapaata tuloa	112 500		

yli 150 000 eurosta, eli 10 000 euroa			
- 85 % pääomatuloa		8 500	
- 15 % verovapaata	1 500		
8 %:n ylittävästä osasta eli 10 000 eurosta (170 000 – 160 000)			
- 75 % ansiotuloa			7 500
- 25 % varovapaata	2 500		
Yhteensä	116 500	46 000	7 500

3 YRITYSMUODON MUUTOS

Useimmiten yritystoiminta aloitetaan yksityisliikkeenä tai henkilöyhtiönä. Nämä yritysmuodot eivät yleensä tarvitse minkäänlaista alkupääomaa, ja niiden perustaminen on helppoa. Yrityksistä on yksinkertaista tehdä yksittäisiä nostoja yksityistalouteen. Samoin päätöksien teko on helppoa ja vaivatonta. Yrittäjä on kuitenkin henkilökohtaisessa vastuussa omalla omaisuudellaan. Niin kauan, kun toiminta yksityisellä elinkeinonharjoittajan toiminimellä on pieni-
muotoista, sivutoimista, eikä siitä tule suurta voittoa, voi yrittäjä jatkaa toimintansa pyörittämistä. Mutta jos seuraavat asiat tulevat vastaan, on tarpeen tarkistaa, onko tarvetta muuttaa yrityksen muotoa:

- yrittäjän henkilökohtainen veroprosentti ylittää 30 %
- yritykseen tulee uusia omistajia
- yritys palkkaa työntekijöitä
- yritys tekee tarpeeksi voittoa
- riskien hallinta vaatii yhtiön muutoksen

Yritysmuodon muutosta suunniteltaessa tulee huomioida yhtiö- ja verolainsäädäntö. Yritysmuodon muutoksen verokustannukset ovat minimissään, jos kirjanpidossa noudatetaan jatkuvuusperiaatetta ja jos yrityksen identtisyys säilyy. Kirjanpidon jatkuvuudella tarkoitetaan sitä, että yritykseen liittyvät varat ja velat siirtyvät yritysmuodon muutoksessa. Yrityksen identtisyys säilyy, jos yritys ja sen toiminta pysyvät samana kuin ennen muutosta. Ennen päätöksentekoa tulisi selvittää vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- aiheuttaako muodon muutos tuloveroseuraamuksia yrityksille tai sen omistajalle

- mistä ajankohdasta verotuksessa katsotaan omistajien omistavan uuden yrityksen
- aiheuttaako muodon muutos arvonnäkö- ja/tai varainsiirtoveroseurauksia
- säilyvätkö yrityksen mahdolliset tappiot muutoksessa
- miten paljon yrityksen varoja voidaan siirtää yksityistalouteen (Koponen 2011, 314–315.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminta ei voi suoraan jatkua osakeyhtiömuotoisena, vaan liikkeen- ja ammatinharjoittajan on ilmoitettava yritysmuodon muutoksesta sekä Verohallintoon että Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään kaupparekisteriin. Elinkeinoharjoittajan täytyy myös tehdä osakeyhtiön perustamisilmoitus, ja jos yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminta samalla lakkaa, muutoksesta on annettava liikkeen- tai ammatinharjoittajan lopettamisilmoitus. Perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 380 euroa, ja yksityisen elinkeinonharjoittajan lopettamisilmoitus on maksuton. (Verohallinto 2010; Patentti- ja rekisterihallitus 2015.)

Yritysmuodon muutoksessa tulee yrityksen identtisuuden säilyä, eli toiminnan kannalta olennainen osa varoista ja veloista tulee siirtää osakeyhtiölle. Apportina sijoitetun varallisuuden, eli muun omaisuuden kuin rahan, on katettava osakeyhtiön velat ja osakepääoma. Liikkeenharjoittajan verovuosi päättyy, kun osakeyhtiö merkitään kaupparekisteriin, ja samalla osakkeenomistajien osakkeiden omistusaika alkaa. Kun kyseessä on tavallaan uuden yrityksen perustaminen ja yksityisliikkeen varojen siirto osakeyhtiöön, kuten arvopaperit tai kiinteistöt, syntyy varainsiirtoverovelvollisuus. (Koponen 2011, 316–317.)

4 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS

Tässä opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Laadullinen tutkimus pyrkii ymmärtämään ilmiötä eli sitä, mistä ilmiössä on kyse. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen sekä ilmiön syvällinen ymmärtäminen. Kvalitatiivinen tutkimusprosessi ei ole suoraviivainen prosessi. Analyysi on koko tutkimusprosessin ajan mukana olevaa toimintaa, joka ohjaa itsessään tutkimusprosessia ja tiedon keruuta. Laadullisessa tutkimuksessa ei etukäteen voi tietää, miten paljon aineistoa pitää kerätä. Laadullisessa tutkimuksessa aineistoa

kerätään siihen asti, kunnes tutkimusongelma ratkeaa tai tutkija ymmärtää ilmiön. (Kananen 2014, 18–19.)

Tutkimuksen aineistoa kerätään käyttäen erilaisia menetelmiä. Laadullisen tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiin kuluvat havainnointi ja haastattelut. Niiden tarkoitus on tuottaa tutkimusongelmaan ratkaisu, joka on luotettava, uskottava ja totuudenmukainen. Osa aineistosta on jo olemassa esimerkiksi dokumentit, tilastot, kirjat ja muistiot, ja niitä voidaan hyödyntää sellaisenaan. (Kananen 2014, 64.)

Havainnointi tiedonkeruumenetelmänä on työläs ja aikaa vievä, koska havainnoinnin kohteita ovat yksilön käyttäytyminen, yksilön toiminta tai toiminta ryhmässä. Myöskään havainnointi tiedonkeruumenetelmänä ei ole oikea selvittäessä ihmisen ajattelua, koska ajatuksia ei aina pysty lukemaan katsomalla. Havainnoinnin etuna ovat tilanteen ja ilmiön autenttisuus, sillä ilmiö tapahtuu luonnollisessa ympäristössään ja kontekstissaan. Havainnoinnilla saadaan monipuolista tietoa silloin kuin ilmiö on havainnoitavissa. Havainnointitilanne yleensä dokumentoidaan päiväkirjaan, joka on todiste tiedonkeruusta. Havainnointi liittyy aina tilanteeseen tai tapahtumaan. (Kananen 2014, 65–67.)

Laadullisen tutkimuksen käytetyin tiedonkeruumenetelmä on haastattelu. Haastattelut luokitellaan osallistujamäärän mukaan yksilö- tai ryhmähaastatteluiksi. Haastattelumuotoja ovat esimerkiksi lomakehaastattelut, teemahaastattelut ja syvähaastattelu. Teemahaastattelu on käytetyin haastattelumuoto. Teemahaastattelun aikana käydään kahden ihmisen välistä keskustelua aihe kerrallaan. Haastattelun teemat on saatu etukäteen ilmiön ennakkonäkemyksestä. Syvähaastattelu on teemahaastattelua vapaampi muoto. Syvähaastattelussa keskustellaan ilmiöstä ilman teemoja. Lomakehaastattelussa käytetään kyselylomaketta. Vaikka lomakehaastattelu ei varsinaisesti kuulu kvalitatiivisen tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiin, se ei kuitenkin ole kysely, vaan haastattelu, jossa tutkija esittää haastateltavalle yksityiskohtaisia kysymyksiä, joihin haastateltava vastaa suullisesti. Eli kysymykset on määritelty ennakkoon ja niitä käytetään keskustelupohjana. (Kananen 2014, 70.)

Tämän opinnäytetyön tutkimus perustuu liiketalouden kirjallisuuteen, omiin pohdintoihin ja haastatteluihin, joissa haastateltava on toimeksiantaja. Koska toimeksiantaja on minun sukulaiseni, haastattelut on tehty useampia kertoja

kasvokkain ja puhelimitse. Haastattelumuotoina on käytetty teemahaastattelua. Haastattelurungoksi on valittu kolme teemaa. Teemat käsittelivät yrittäjän ja yrityksen perustietoja, yritysmuodonmuutoksen tarpeellisuutta ja syitä sekä verotusta. Tutkimuskysymyksiin on pyritty vastamaan laatimalla hypoteettinen laskelma verotuksen toteutumisesta toiminimi- ja osakeyhtiömuodossa. Tutkimuksen laskelmat perustuvat teoriaosuudessa esiteltyihin yhtiömuotojen verotus- ja varojen jakokäytäntöihin, joita sovelletaan kyseisen yrityksen vuoden 2015 tilinpäätöksen lukuja hyväksi käyttäen.

5 YRITTÄJÄN X VEROTUS ERI YRITYSMUODOISSA

5.1 Toiminimi

Alla oleva laskelma esittää toiminimen muodossa olevan kohdeyrityksen vuoden 2015 verotusta. Yrittäjä X on vaatinut veroilmoituksessa, että pääomatulon osuus poistetaan kokonaan, koska yrityksellä ei ole varoja eikä velkoja, eli sillä ei ole nettovarallisuutta. Koko verotettava tulo verotetaan ansiotulona.

Kohdeyrityksen liikevaihto vuonna 2015		247 146
Vähennyskelpoiset kulut yhteensä (ostot, vuokra, koulutus)		- 27 575
YEL-vakuutusmaksu 25,2 % (vuonna 2015 YEL-yläraja 170 375 euroa)		- 42 934,50
Korotettu päivärahamaku 0,97 %		- 2 129,84
Kohdeyrityksen verotettava ansiotulo		174 506,66
Yrittäjän ansiotulo 174 506,66 euroa		
Verotetaan kokonaan ansiotulona:		
Valtion vero 72 300 eurosta	10 085	
102 206,66 eurosta 31,75 %	<u>32 450,61</u>	42 535,61
Kunnallisvero 20 % 174 506,66 eurosta		<u>34 901,33</u>
Verot yhteensä:		77 436,94
Yrittäjän ansiotulo verojen jälkeen		97 069,72

Yksityisyrittäjänä maksettava verojen määrä	77 436,94
Yrittäjän vuoden nettotulo	97 069,72
(174 506,66 – 77 436,94)	

Yrittäjän ansiotulo koostuu hänen elinkeinotoiminnastaan, eli muita tuloja hänellä ei ole. Elinkeinonharjoittaja maksaa tuloveroa verotettavasta ansiotulostaan valtiolle. Laskelmassa on käytetty valtion vuoden 2016 tuloveroasteikkoa. Myös elinkeinonharjoittajan tulee maksaa kunnallisveroa asuinkunnalleen. Sen lisäksi hän maksaa korotettua päivärahamaksua.

Laskelman perusteella yrittäjän verot ovat 77 436,94 euroa ja nettotulo on 97 069,72 euroa.

5.2 Osakeyhtiö

5.2.1 Palkka

Verolaskelmissa oletetaan, että yrittäjä on yhtiön ainoa osakas ja osakkeiden lukumäärä on 1 kpl. Osakkeen matemaattiseksi arvoksi oletetaan 2 500 euroa. Yrityksen nettovarallisuus on sama kuin osakkeen matemaattinen arvo.

Alla oleva laskelma esittää osakeyhtiön vuoden 2015 tulon nostoa palkkamuodossa. Yrittäjä on vaatinut itselleen 13 873,13 euroa kuukaudessa, eli 166 477,50 euroa vuodessa.

Yhtiön verotus:

Yrityksen liikevaihto vuonna 2015		247 146
Vähennyskelpoiset kulut yhteensä (ostot, vuokra, koulutus)		- 27 575
Yrittäjän palkka (palkka + henkilösivukustannukset)		- 216 000
- yrittäjän palkka (13 873,13 €/kk)	166 477,50	
- palkan sosiaalikulut 2,08 %	4 492,80	
- YEL-vakuutus 25,2 % 170 375 eurosta	42 934,50	
- korotettu päivärahamaksu 0,97 %	2 095,20	
Yrityksen verotettava tulo		3 571
Yhteisövero 20 %		- 714,20
Yrityksen voitto		2 856,80

Yrittäjän verotus:

Yrittäjän verotettava ansiotulo 166 477,50 euroa

Vero ansiotulosta:

Valtion vero 72 300 eurosta	10 085	
94 177,50 eurosta 31,75 %	<u>29 901,36</u>	39 986,36
Kunnallisvero 20 % 166 477,50 eurosta		<u>33 295,50</u>
Verot yhteensä:		73 281,86
Yrittäjän ansiotulo verojen jälkeen		93 195,64

Yrityksen verojen määrä (yhteisövero) **714,20**

Yrittäjän maksettava verojen määrä **73 281,86**

Yrityksen ja yrittäjän verot yhteensä **73 996,06**
(714,20 + 73 281,86)

Yrittäjän vuoden nettotulo **93 195,64**
(166 477,50 – 73 281,86)

Laskelman perusteella yrityksen maksamat verot ovat 714,20 euroa, ja yrittäjän maksamat verot ovat 73 281,86 euroa. Yhteensä veroja on 73 996,06 euroa. Yrittäjän nettotulo verojen jälkeen on 93 195,64 euroa.

5.2.2 Osinko

Yhtiö on päättänyt jakaa osinkoa vuodelta 2015 175 656,80 euroa, mikä vastaa yrityksen tulosta verojen jälkeen. Osinkoa voidaan maksaa edellisen päättyneen tilikauden varoista tai kesken tilikauden väliosinkona. Osingon saajan verotuksen kannalta ei ole merkitystä, onko osinko edelliseltä tilikaudelta vai kuluvalta tilikaudelta. Yhtiön nettovarallisuus on 2 500 euroa.

Yhtiön verotus:

Osakeyhtiön liikevaihto vuonna 2015	247 146
Vähennyskelpoiset kulut yhteensä (ostot, vuokra, koulutus)	- 27 575

YEL-vakuutus 25,2 % 170 375 eurosta	- 42 934,50
Yrityksen verotettava tulo	176 636,50
Yhteisövero 20 %	- 35 327,30
Osakeyhtiön voitto veron jälkeen	141 309,20

Yrittäjän verotus osinkotulosta:

Maksettava osinko	141 309,20
Osakkeen matemaattinen arvo	2 500
Matemaattiselle arvolle laskettu 8 %	200
- 25 % veronalaista pääomatuloa	50
- 75 % verovapaata	150
Pääomatulosta menevä vero on 30 % eli	15
8 % ylimenevä osa	141 109,20
- 75 % ansiotulo	105 831,90
- 25 % verovapaa	35 277,30
Verovapaata tuloa	35 427,30
(150 + 35 277,30)	
Veronalaista pääomatuloa	50
Veronalaista ansiotuloa	105 831,90

Vero ansiotulosta:

Yrittäjän verotettava ansiotulo 105 831,90 euroa

Valtion vero 72 300 eurosta	10 085	
33 531,90 eurosta 31,75 %	<u>10 646,38</u>	20 731,38
Kunnallisvero 20 % 105 831,90 eurosta		<u>21 166,38</u>
Verot yhteensä:		41 897,76
Yrittäjän ansiotulo verojen jälkeen		63 934,14

Yrityksen verojen määrä (yhteisövero) **35 327,30**

Yrittäjän maksettava verojen määrä **41 912,76**
(41 897,76 + 15)

Yrityksen ja yrittäjän verot yhteensä	77 240,06
(35 327,30 + 41 912,76)	

Yrittäjän vuoden nettotulo	99 211,44
(35 277,30 + 63 934,14)	

Tässä laskelmassa yrityksen voitto maksetaan kokonaan osinkona. Yrityksen maksamat verot ovat 35 327,30 euroa, ja yrittäjän verot ovat 41 912,76 euroa. Veroja yhteensä on 77 240,06 euroa. Yrittäjän vuoden nettotulo on 99 211,44 euroa.

5.2.3 Palkka ja osinko

Yrittäjä nostaa tilikauden aikana palkkaa 6 457,50 euroa kuukaudessa eli 77 490 euroa vuodessa, mikä on noin puolet yrityksen tuloksesta. Yhtiö päättää jakaa loput yhtiön tuloksesta osinkona yrittäjälle eli 111 571 euroa. Yhtiön nettovarallisuus on 2 500 euroa.

Yhtiön verotus:

Yrityksen liikevaihto vuonna 2015	247 146	
Vähennyskelpoiset kulut yhteensä (ostot, vuokra, koulutus)	- 27 575	
Yrittäjän palkka (palkka + henkilösivukustannukset)	- 108 000	
- yrittäjän palkka (6 457,50 €/kk)	77 490	
- palkan sosiaalikulut 2,08 %	2 246,40	
- YEL-vakuutus 25,2 %	27 216	
- korotettu päivärahamaksu 0,97 %	1 047,60	
Yrityksen verotettava tulo	111 571	
Yhteisövero 20 %	22 314,20	
Yrityksen voitto	89 256,80	

Yrittäjän verotus:

Yrittäjän verotettava ansiotulo 77 490 euroa

Vero ansiotulosta:

Valtion vero 72 300 eurosta	10 085	
5 190 eurosta 31,75 %	<u>1 647,83</u>	11 732,83

Kunnallisvero 20 % 77 490 eurosta	<u>15 498</u>
Verot yhteensä:	27 230,83

Yrityksen verojen määrä (yhteisövero)	22 314,20
Yrittäjän maksettava verojen määrä	27 230,83
Yrityksen ja yrittäjän verot yhteensä (22 314,20 + 27 230,83)	49 545,03
Yrittäjän vuoden nettotulo (77 490 – 27 230,83)	50 259,17

Yrittäjän verotus osinkotulosta:

Maksettava osinko	89 256,80
Osakkeen matemaattinen arvo	2 500
Matemaattiselle arvolle laskettu 8 %	200
- 25 % veronalaista pääomatuloa	50
- 75 % verovapaata	150
Pääomatulosta menevä vero on 30 % eli	15
8 % ylimenevä osa	89 056,80
- 75 % ansiotulo	66 792,60
- 25 % verovapaa	22 264,20
Verovapaata tuloa (150 + 22 264,20)	22 414,20
Veronalaista pääomatuloa	50
Veronalaista ansiotuloatuloa	66 792,60

Yrittäjän verotettava ansiotulo 66 792,60 euroa

Vero ansiotulosta:

Valtion vero 40 800 eurosta	3 312,50
25 992,60 eurosta 21,50 %	<u>5 588,41</u>
Kunnallisvero 20 % 66 792,60 eurosta	<u>13 358,52</u>
Verot yhteensä:	22 259,43
Yrittäjän ansiotulo verojen jälkeen	44 533,17

Yrittäjän maksettava verojen määrä	22 274,43
(22 259,43 + 15)	
Yrittäjän vuoden nettotulo	66 947,37
(22 414,20 + 44 533,17)	

Kun yritys jakaa varoja noin puolet palkkana ja puolet osinkona:

Yrityksen verot yhteensä	22 314,20
Yrittäjän verot yhteensä	49 505,26
Yrityksen ja yrittäjän verot yhteensä	71 819,46
(22 314,20 + 49 505, 26)	
Yrittäjän vuoden nettotulo	117 206,54

Tässä laskelmassa yrityksen tulot jaetaan noin puoliksi palkkatuloksi ja osinkotuloksi. Laskelman perusteella yrityksen maksamat verot ovat 22 314,20 euroa, ja yrittäjän verot ovat 49 505,26 euroa. Veroja on yhteensä 71 819,46 euroa. Yrittäjän vuoden nettotulo on 117 206,54 euroa.

Alla olevasta taulukosta voidaan päätellä, että jos yrittäjän X toiminta olisi ollut osakeyhtiömuotoista vuonna 2015, hän olisi saanut nettotuloa enemmän kuin hän sai yksityisen toiminimen mukaan. Isompi nettotulo yrittäjälle tulisi tuloksella, josta olisi jaettu koko yrityksen voitto palkkana ja osinkona. Tässä tapauksessa veroja menisi vähiten. Mikäli yrittäjä nostaisi koko yrityksen voitto osinkona, verotus olisi silti edullisempi kuin toiminimessä. Jos koko osakeyhtiön tilikauden tulos maksettaisiin palkkana, olisi toiminimellä toimivan yrittäjän nettotulo suurempi.

Taulukko 3. Verot ja tulot eri yhtiömuodoissa

	Toiminimi	Osakeyhtiö Palkka	Osakeyhtiö Osinko	Osakeyhtiö Palkka + Osinko (noin puoleksi)
Yrityksen verot	-	714,20	35 327,30	22 314,20
Yrittäjän verot	-	73 281,86	41 912,76	49 505,26
Verot yhteensä	77 436,94	73 996,06	77 240,06	71 819,46
Yrittäjän nettotulo	97 069,72	93 195,64	99 211,44	117 206,54

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tarkoitus oli tarkastella kahden yritysmuodon ominaisuuksia sekä verolaskelmien avulla selvittää, onko osakeyhtiömuoto verotuksen kannalta parempi vaihtoehto. Toimeksiantajalle on esitelty alustava kuva yritysmuodon muutosprosessista. Tutkimuksen aikana on käynyt selväksi, että yhtiömuodon valintaan tässä tapauksessa vaikuttava tekijä on yrittäjän, yhtiön ja osakkaan verotus. Vaikka käytössä on ollut tiilipäätös vuodelta 2015, laskelmat on tehty vuoden 2016 säännöksillä. Tilinpäätöksessä on käytetty liikevaihtoa vuodelta 2015, ja kulut koostuvat vain palkasta. Edellä laskettujen verolaskelmien mukaan yrityksen muuttaminen toiminimestä osakeyhtiöksi olisi kannattavaa, koska silloin verojen määrä pienenesi. Kuten taulukosta 3 selviää, koko yrityksen tulon nosto palkkana ja osinkona on parhain vaihtoehto kohdeyritykselle. Toiseksi parhain vaihtoehto on voiton nosto osingon muodossa. Tämä vaihtoehto on käytännössä ehkä mahdoton, koska osingon nosto on tehtävä kerran vuodessa ja tilikauden päättyessä. Tästä on tullut esille laskelmien mukaan mielenkiintoinen seikka, joka laskelmien mukaan ilmeni, eli osakeyhtiön osingon ja palkan kannattavan suhteen selvittäminen. Siihen kannattaa kiinnittää enemmän huomiota ja pyytää myös kirjanpitäjältä apua.

Toimeksiantajan yritysmuodon muuttaminen osakeyhtiöksi aiheuttaa todennäköisesti muutostoimenpiteitä, kuten mahdollisia lisäkustannuksia, esimerkiksi

paperityön lisääntymisen ja tilitoimiston palvelun käyttöönoton. Jotta yritysmuodon muutos voidaan tehdä oikein, kannattaa se jättää yrityksen kirjanpitäjän tehtäväksi. Ammattitaitoisella kirjanpitäjällä on kokemusta ja tietoa siitä, miten yritysmuodon muutos tehdään. Yrittäjän ei ehkä kannata itse osallistua muutosprosessiin.

Kokonaisuutena tarkasteltuna osakeyhtiöksi muuttaminen on kuitenkin toimeksiantajan tilanteessa melko hyvin perusteltu karkean verolaskelman avulla. Vaikka saadut tulokset ovat suunta-antavia, voidaan niiden pohjalta johdettuun päätökseen silti luottaa. Laskelmissa käytetyt luvut ovat vertailukelpoisia, ja laskelmat on toteutettu voimassaolevan lainsäädännön ja veroprosenttien mukaisesti. Yritysmuodon muutoksella ei ole kiire, joten yrittäjällä on aikaa harkita oikeaa ratkaisua toimintojen jatkamiselle.

LÄHTEET

- Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Karttunen, T., Laasanen, H., Sippel, L., Uitto, T. & Valtonen, M. 2012. Juridii-
kan perusteet. Helsinki: Sanoma Pro.
- Koponen, J. 2011. Yrittäjän verokäsikirja. 4. uudistettu painos. Vantaa: Hansa-
print Direct.
- Mol www-sivut. 2016. Terveystieteiden tutkimuskeskus. Saatavissa:
<http://www.mol.fi/avo/alat/10.htm> [viitattu 10.03.2016].
- Mäkinen, L. 2014. Yrittäjän ja kirjanpitäjän vero-opas. Helsinki: Yrityskirjat.
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2015. Yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamis-
ilmoitus. Saatavissa: [https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustami-
nen.html](https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustami-
nen.html) [viitattu 19.02.2016].
- Perustamisopas alkavalle yrittäjälle. 2016. Saatavissa: [http://uusyrityskes-
kus.fi/sites/default/files/perustamisopas_suk_2016_web.pdf](http://uusyrityskes-
kus.fi/sites/default/files/perustamisopas_suk_2016_web.pdf) [viitattu
18.02.2016].
- Suomen psykiatriyhdistys. Suomen Psykiatriyhdistyksen arvot. Saatavissa:
<http://www.psy.fi/yhdistys/arvot> [viitattu 22.02.2016].
- Suomen yrittäjät. 2014. Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. Saata-
vissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/elinkeinon-
harjoittaja/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/elinkeinon-
harjoittaja/) [viitattu 19.02.2016].
- Tomperi, S. 2013. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 25. uudistettu pai-
nos. Helsinki: Sanoma Pro.
- Tomperi, S. 2014. Käytännön kirjanpito. Porvoo: Bookwell.
- Verohallinto. 2016. Elinkeinotoiminnan tuotot ja kulut. Saatavissa:
[https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinhar-
joittaja/Tuloverotus/Elinkeinotoiminnan_tuotot_ja_kulut](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinhar-
joittaja/Tuloverotus/Elinkeinotoiminnan_tuotot_ja_kulut) [viitattu 09.03.2016].

Verohallinto. 2016. Osakkeet ja osingot. Saatavissa: https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Sijoitukset/Osakkeet_ja_osingot [viitattu 23.04.2016].

Verohallinto. 2016. Osingot listaamattomasta yhtiöstä. Saatavissa: [https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Sijoitukset/Osakkeet_ja_osingot/Osingot_listaamattomasta_yhtiosta\(11937\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Sijoitukset/Osakkeet_ja_osingot/Osingot_listaamattomasta_yhtiosta(11937)) [viitattu 23.04.2016].

Verohallinto. 2016. Tuloverotus – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Saatavissa: https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Tuloverotus [viitattu 20.02.2016].

Verohallinto. 2016. Valtion tuloveroasteikko. Saatavissa: [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Valtion_tuloveroasteikko_2016\(38905\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Valtion_tuloveroasteikko_2016(38905)) [viitattu 17.04.2016].

Verohallinto 2014. Yksityisen terveydenhuollon yritykset. Saatavissa: https://www.vero.fi/download/Asiantuntijakirjoitus_5_2014/%7BEC4D53C9-C380-4568-BF9E-0A066348975B%7D/9635 [viitattu 10.03.2016].

Verohallinto 2010. Yritysmuodon muutos. Saatavissa: [https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Muutokset_toiminnassa/Yritysmuodon_muutos\(9865\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Muutokset_toiminnassa/Yritysmuodon_muutos(9865)) [viitattu 10.03.2016].

Villa, S., Ossa, J. & Saarnilehto A. 2007. Yritysmuodot - toiminta, rahoitus ja verotus. Helsinki: WSOYpro.

Villa, S. 2013. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 4. uudistettu painos. Helsinki: Talentum Media.

Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. 2013. 22. uudistettu painos. Jyväskylä: Bookwell.

Haastattelurunko

1. Teema: Yrityksen X perustiedot

Milloin ja miksi yritys on perustettu?

Miksi valittu toiminimi yritysmuotona?

2. Teema: Yritysmuodon muutos

Miksi yritysmuodon muutos kiinnostaa?

Millaisia vaikeuksia on yritysmuodon muutoksessa huolestuttaa?

3. Teema: Yrityksen tulot

Mitkä ovat yrityksen vuoden liikevaihto?

Mitkä ovat vähennyskelpoiset menot?